

337**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia 13 lutego 2004 r.

w sprawie szczegółowych zasad i trybu prowadzenia nauczania w zakładach karnych

Na podstawie art. 134 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. — Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1**Przepisy ogólne**

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowe zasady i tryb prowadzenia nauczania w zakładach karnych;
- 2) warunki i tryb realizacji obowiązku nauczania i zwalniania skazanych z tego obowiązku;
- 3) warunki oraz tryb ponoszenia odpłatności za kształcenie poza obrębem zakładu karnego.

§ 2. W zakładach karnych i aresztach śledczych, zwanych dalej „zakładami”, prowadzi się nauczanie skazanych i tymczasowo aresztowanych, zwanych dalej „osadzonymi”, w celu zapewnienia im możliwości uzyskania wykształcenia podstawowego i gimnazjalnego, a także możliwości zdobycia wiedzy ogólnej i kwalifikacji zawodowych w szkołach ponadpodstawowych (ponadgimnazjalnych) albo uzyskania umiejętności i kwalifikacji w formach pozaszkolnych, zwanych dalej „kursami zawodowymi”.

§ 3. Nauczanie osadzonych prowadzi się w szkołach, zespołach szkół i centrach kształcenia ustawicznego, zwanych dalej „szkołami”, które są prowadzone przy zakładach.

§ 4. Nauka w szkołach organizowana jest na zasadach określonych w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329, z późn. zm.²⁾) dla szkół publicznych oraz z uwzględnieniem specyfiki nauczania prowadzonego w warunkach izolacji i realizacji celów wykonania kary pozbawienia wolności.

§ 5. Dobierając formę nauczania dla osadzonego, uwzględnia się jego uzdolnienia, predyspozycje i okres, jaki mu pozostaje do końca kary.

§ 6. 1. Tymczasowo aresztowany może uczestniczyć w nauczaniu w zakresie szkoły podstawowej, gimnazjum, szkoły ponadpodstawowej (ponadgimnazjalnej) lub na kursie zawodowym, jeżeli jest prowadzone w wyodrębnionym oddziale zakładu, a nie sprzeciwiają się temu względy porządku i bezpieczeństwa.

2. Skierowanie do nauczania tymczasowo aresztowanego, wobec którego nie stosuje się przepisów o wykonywaniu kary pozbawienia wolności, wymaga zgody organu, do dyspozycji którego on pozostaje.

Rozdział 2**Szczegółowe zasady i tryb prowadzenia nauczania w zakładach karnych**

§ 7. 1. Organizacja procesu dydaktycznego w szkołach powinna uwzględniać specyfikę nauczania prowadzonego w warunkach izolacji oraz zapewniać dyscyplinę i porządek podczas zajęć edukacyjnych, a także bezpieczeństwo zakładu.

2. Dyrektor szkoły, nauczyciele, pracownicy szkoły, realizujący zadania edukacyjne wobec osadzonych, są zobowiązani do przestrzegania przepisów regulujących wykonywanie kary pozbawienia wolności i tymczasowego aresztowania.

3. Realizacja zadań edukacyjnych wobec osadzonych powinna odbywać się z uwzględnieniem indywidualnych programów oddziaływania lub indywidualnych programów terapeutycznych, jeżeli osadzeni objęci są takimi programami.

§ 8. Dyrektor zakładu, przy którym prowadzona jest szkoła, stwarza warunki i zapewnia odpowiednie środki do funkcjonowania szkoły.

§ 9. Kadra pedagogiczna szkoły jest zobowiązana współdziałać ze służbą penitencjarną zakładu w sprawach:

- 1) przekazywania informacji mających istotny wpływ na ocenę postępów osadzonych w procesie resocjalizacji;
- 2) występowania o udzielanie osadzonym nagród oraz wymierzanie kar dyscyplinarnych;

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 160, poz. 1083, z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 60, poz. 701, Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1318, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, Nr 111, poz. 1194 i Nr 151, poz. 1686, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 121, poz. 1033 i Nr 200, poz. 1679 oraz z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 142, poz. 1380 i Nr 179, poz. 1750.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1996 r. Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 28, poz. 153 i Nr 141, poz. 943, z 1998 r. Nr 117, poz. 759 i Nr 162, poz. 1126, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 19, poz. 239, Nr 48, poz. 550, Nr 104, poz. 1104, Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1320, z 2001 r. Nr 111, poz. 1194 i Nr 144, poz. 1615, z 2002 r. Nr 41, poz. 362, Nr 113, poz. 984, Nr 141, poz. 1185 i Nr 200, poz. 1683 oraz z 2003 r. Nr 6, poz. 65, Nr 128, poz. 1176, Nr 137, poz. 1304 i Nr 203, poz. 1966.

- 3) określenia warunków socjalno-bytowych osadzonych w miejscach zakwaterowania i na terenie szkoły;
- 4) motywowania osadzonych do podejmowania i kontynuowania nauki;
- 5) organizacji nauki własnej osadzonych oraz zajęć kulturalno-oświatowych;
- 6) organizacji naboru osadzonych do nauczania;
- 7) określenia porządku wewnętrznego w sposób umożliwiający prawidłową realizację procesu dydaktycznego.

§ 10. W celu dostosowania cyklu kształcenia do okresu odbywania kary przez osadzonych dyrektor szkoły prowadzonej przy zakładzie, w porozumieniu z radą pedagogiczną, może:

- 1) realizować skrócony cykl kształcenia z zachowaniem pełnej liczby godzin nauczania zajęć edukacyjnych, określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 lutego 2002 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. z 2002 r. Nr 15, poz. 142 i Nr 137, poz. 1155 oraz z 2003 r. Nr 39, poz. 337 i Nr 116, poz. 1093) dla danego typu szkoły;
- 2) przyjmować warunkowo kandydatów do nauczania w trakcie trwającego semestru nauki, jednak w terminie nieprzekraczającym 50 % czasu przewidzianego na realizację zajęć w semestrze, z jednoczesnym nałożeniem obowiązku opanowania wiedzy i umiejętności z zakresu programów nauczania wszystkich zajęć edukacyjnych realizowanych od początku semestru i złożenia z nich egzaminów klasyfikacyjnych.

§ 11. 1. Organizację nauczania w szkole określa arkusze organizacji sporządzany przez dyrektora szkoły w uzgodnieniu z dyrektorem zakładu, na podstawie którego dokonywana jest rekrutacja i przyjmowanie osadzonych.

2. Arkusz organizacji szkoły, na każdy semestr nauki, zatwierdza Dyrektor Generalny Służby Więziennej.

§ 12. Do nauczania kwalifikuje się:

- 1) obligatoryjnie — osadzonych, którzy nie ukończyli 18. roku życia, zobowiązanych do realizacji obowiązku szkolnego i obowiązku nauki na podstawie ustawy o systemie oświaty;
- 2) na wniosek działu penitencjarnego zakładu — osadzonych, którym w indywidualnym programie oddziaływania określono potrzebę nauczania;
- 3) osadzonych, którzy wystąpili z prośbą o podjęcie nauki lub jej kontynuację w określonym typie szkoły.

§ 13. Komisja penitencjarna, kwalifikując osadzonego do nauczania w określonym typie szkoły, kieruje się w szczególności:

- 1) udokumentowaną dotychczasową nauką stanowiącą podbudowę programową konieczną do podjęcia nauki w wybranym typie szkoły lub semestrze nauki;
- 2) motywacją i predyspozycjami do nauki w odpowiednim typie szkoły;
- 3) zaleceniami zawartymi w indywidualnym programie oddziaływania;
- 4) zaleceniami wynikającymi z przeprowadzonych badań psychologicznych, o ile takie badania zostały przeprowadzone;
- 5) ogólnym stanem zdrowia, ocenionym przez lekarza zatrudnionego w więziennej służbie zdrowia;
- 6) terminem warunkowego przedterminowego zwolnienia lub końca kary;
- 7) dotychczasowym stażem pracy osadzonego w wybranym zawodzie;
- 8) zgodnością wybranego przez osadzonego typu szkoły i kierunku kształcenia z wykazem szkół i aktualnym, na dany semestr, wykazem kierunków kształcenia i semestrów nauki w szkołach;
- 9) przeznaczeniem jednostki penitencjarnej, przy której funkcjonuje wybrana przez osadzonego szkoła;
- 10) koniecznością zapewnienia porządku i bezpieczeństwa w zakładzie.

§ 14. 1. Osadzonych kwalifikuje się do nauczania w szkole, jeżeli czas pozostały do zakończenia odbywania kary nie jest krótszy niż okres trwania nauki w szkole, z zastrzeżeniem § 12 pkt 1.

2. Do wszystkich typów szkół można ponadto kwalifikować osadzonych warunkowo, jeżeli do terminu zwolnienia z zakładu karnego w związku z przedterminowym warunkowym zwolnieniem lub końcem kary pozostało im nie mniej niż 6 miesięcy, a wymagają oni ukończenia przerwanej nauki lub mają odpowiednią motywację do nauki i możliwość jej kontynuowania po opuszczeniu zakładu karnego.

§ 15. Liczba słuchaczy w pierwszym semestrze nauki, w każdym typie szkoły, powinna wynosić co najmniej 20 słuchaczy, natomiast w semestrach programowo wyższych co najmniej 10 słuchaczy.

§ 16. Komisja penitencjarna może wycofać osadzonego z nauczania w następujących przypadkach:

- 1) zachowań zagrażających bezpieczeństwu zakładu;
- 2) odmowy uczęszczania do szkoły;
- 3) stwierdzonych w opinii psychologicznej przeciwwskazań uniemożliwiających spełnienie przez osadzonego wymagań edukacyjnych;
- 4) transportu na polecenie sądu, prokuratury i innych uprawnionych organów, jeżeli przerwa w nauce

jest dłuższa niż 50 % czasu przewidzianego na realizację zajęć w semestrze;

- 5) niepowrotu z czasowego zezwolenia na opuszczenie zakładu, jeżeli przerwa w nauce z tego powodu jest dłuższa niż 50 % czasu przewidzianego na realizację zajęć w semestrze;
- 6) pogorszenia stanu zdrowia osadzonego wykluczającego możliwość uczestniczenia w nauczaniu;
- 7) nieuzyskania promocji na wyższy semestr i braku możliwości powtarzania semestru.

§ 17. 1. Decyzję o wycofaniu z nauczania w przypadkach, o których mowa w § 16 pkt 4—7, komisja penitencyjna podejmuje na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy. Po upływie tego okresu komisja penitencyjna dokonuje analizy przyczyn wycofania z nauczania w szkole. Jeżeli przyczyny te ustąpiły, może ponownie zakwalifikować osadzonego do nauki w szkole.

2. Decyzja o wycofaniu z nauczania osadzonych, którzy nie ukończyli 18. roku życia, może dotyczyć wyłączenie przypadków, o których mowa w § 44.

§ 18. Osadzonego, który został przetransportowany do zakładu w celu podjęcia nauki w szkole, a następnie został wycofany z nauczania na skutek odmowy uczęszczania do szkoły, zgłasza się niezwłocznie do transportu na zasadach ogólnych.

§ 19. 1. Przyjmowanie osadzonych do szkół prowadzonych przy zakładach następuje na podstawie wyników postępowania rekrutacyjnego.

2. Postępowanie rekrutacyjne prowadzi komisja rekrutacyjna, w skład której wchodzi przedstawiciele szkoły oraz działu penitencyjnego zakładu.

3. Przy rekrutowaniu kandydatów na semestr pierwszy w szkołach nie przeprowadza się egzaminów wstępnych i rozmów kwalifikacyjnych.

4. Skład komisji rekrutacyjnej określa dyrektor szkoły w porozumieniu z dyrektorem zakładu.

§ 20. 1. Do zadań komisji rekrutacyjnej należy:

- 1) przeprowadzanie rekrutacji osadzonych do szkoły w oparciu o nadsyłane, przez zakłady, wykazy kandydatów i zawarte w nich informacje;
- 2) ustalenie, na podstawie wyników postępowania rekrutacyjnego, listy osadzonych przyjętych do szkoły;
- 3) sporządzenie listy osadzonych nieprzyjętych do szkoły wraz z uzasadnieniem.

2. Listy osadzonych przyjętych i nieprzyjętych do szkoły zatwierdza dyrektor zakładu, przy którym prowadzona jest szkoła.

§ 21. 1. Jeżeli liczba zgłoszeń osadzonych do nauki przekracza liczbę miejsc w szkole, komisja rekrutacyjna ustala pierwszeństwo w przyjęciu do szkoły, kieru-

jąc się przepisami Kodeksu karnego wykonawczego, określającymi pierwszeństwo w uzyskaniu możliwości objęcia nauczaniem.

2. Pierwszeństwo w przyjmowaniu do szkoły mają ponadto:

- 1) osadzeni odbywający karę pozbawienia wolności w systemie programowanego oddziaływania, którym w indywidualnym programie oddziaływania określono potrzebę nauczania;
- 2) osadzeni, którym pozostaje do końca kary okres krótszy lub równy okresowi nauki w szkole.

§ 22. 1. Warunkiem przyjęcia osadzonego do szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe jest uzyskanie przez niego zaświadczenia lekarskiego stwierdzającego brak przeciwwskazań zdrowotnych do podjęcia nauki w wybranym zawodzie.

2. Tryb przeprowadzania badań, o których mowa w ust. 1, określa rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 15 września 1997 r. w sprawie badań lekarskich kandydatów do szkół ponadpodstawowych lub wyższych, uczniów tych szkół oraz studentów i uczestników studiów doktoranckich, którzy w trakcie praktycznej nauki zawodu lub studiów są narażeni na działanie czynników szkodliwych, uciążliwych lub niebezpiecznych dla zdrowia, oraz sposobu dokumentowania tych badań (Dz. U. Nr 120, poz. 767 oraz z 1998 r. Nr 58, poz. 374).

3. Badanie lekarskie przeprowadza się w zakładzie, w którym osadzony przebywa, przed przetransportowaniem go do zakładu, przy którym prowadzona jest szkoła, do której został przyjęty.

§ 23. 1. Osadzony, który w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania ukończył szkołę, otrzymuje świadectwo ukończenia szkoły.

2. Świadectwo, o którym mowa w ust. 1, nie może zawierać informacji o uzyskaniu go w czasie wykonywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania.

§ 24. Osadzony, który ukończył w zakładzie szkołę prowadzącą kształcenie zawodowe i został zwolniony przed terminem złożenia egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, może przystąpić do egzaminu w szkole przy zakładzie, jeżeli posiada ona upoważnienie do zorganizowania tego egzaminu wydane na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 marca 2001 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 29, poz. 323, z późn. zm.³⁾).

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 128, poz. 1419, z 2002 r. Nr 46, poz. 433, Nr 155, poz. 1289 i Nr 214, poz. 1807 oraz z 2003 r. Nr 26, poz. 225.

§ 25. W przypadku kiedy osadzony uzyskał zgodę na naukę poza obrębem zakładu i podjął nauczanie w określonej szkole, dział penitencjarny zakładu uzgadnia z dyrektorem tej szkoły tryb przekazywania informacji o sposobie wywiązywania się osadzonego z obowiązków słuchacza szkoły.

§ 26. 1. Osadzeni realizują praktyczną naukę zawodu zgodnie z programem nauczania dla zawodu, która może być organizowana:

- 1) w toku pracy produkcyjnej lub usługowej w zakładach pracy i gospodarstwach pomocniczych w obrębie lub poza obrębem zakładu;
- 2) na zajęciach praktycznych prowadzonych w pracowniach i warsztatach szkolnych;
- 3) w formach łączonych.

2. Przepisy § 2—4, § 5 ust. 1—3, § 7 ust. 2 i 3 pkt 1—8 i 10, § 8 ust. 1 pkt 1—4 oraz ust. 2 pkt 1—3, § 10 i 11 oraz § 12 ust. 1—4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 1 lipca 2002 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu (Dz. U. Nr 113, poz. 988 oraz z 2003 r. Nr 192, poz. 1875) stosuje się odpowiednio.

§ 27. Szkoła, reprezentowana przez dyrektora zakładu, może zawrzeć z przywieziennym zakładem pracy lub innym zakładem pracy działającym w obrębie lub poza obrębem zakładu umowę o praktyczną naukę zawodu, na zasadach określonych w przepisach, o których mowa w § 26 ust. 2.

§ 28. 1. Osadzeni, którzy są zatrudnieni zgodnie z nauczaniem zawodem, zwalniani są z odbywania zajęć praktycznej nauki zawodu w okresie tego zatrudnienia.

2. W zakresie innych przypadków zwalniania słuchaczy szkół dla dorosłych z obowiązku odbywania praktycznej nauki zawodu stosuje się odpowiednio przepisy, o których mowa w § 24.

§ 29. Jeżeli osadzony realizuje praktyczną naukę zawodu w formie zatrudnienia odpłatnego na podstawie skierowania do pracy, sposób obliczania wynagrodzenia za pracę określa art. 123 i 125 Kodeksu karnego wykonawczego.

§ 30. Osadzonemu, odbywającemu praktyczną naukę zawodu w warsztatach szkolnych oraz gospodarstwach pomocniczych i zakładach pracy w oparciu o umowę o praktyczną naukę zawodu, uzyskującemu semestralną ocenę co najmniej „dobry” i wykazującemu się nienaganną postawą w miejscu odbywania tej nauki, dyrektor zakładu pracy lub dyrektor zakładu, odpowiednio do miejsca, w którym osadzony odbywa praktyczną naukę zawodu, może przyznać nagrodę pieniężną w wysokości do 20 % minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalanego zgodnie z przepisami ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679).

§ 31. 1. Dyrektor zakładu, w ramach posiadanych środków, może organizować dla osadzonych kursy zawodowe.

2. Kursy zawodowe mogą być w całości lub częściowo odpłatne.

3. Wysokość odpłatności za udział w kursie zawodowym określa dyrektor zakładu.

§ 32. 1. Na kursy zawodowe kwalifikuje się przede wszystkim osadzonych dorosłych, bez zawodu lub wymagających przekwalifikowania zawodowego, gdy czas pozostały do końca kary nie jest krótszy niż okres trwania tych kursów.

2. Przy kwalifikowaniu i wycofywaniu osadzonych z kursów zawodowych stosuje się odpowiednio przepisy § 13 oraz § 16—18.

§ 33. Plan organizacji kursów zawodowych, na dany rok kalendarzowy, zatwierdza Dyrektor Generalny Służby Więziennej.

§ 34. Rekrutację osadzonych na kurs zawodowy prowadzi dział penitencjarny zakładu organizującego ten kurs.

§ 35. 1. Warunkiem przyjęcia osadzonego na kurs zawodowy jest uzyskanie przez niego orzeczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań do wykonywania pracy, do której osadzony uzyskuje przygotowanie w wyniku ukończenia kursu.

2. Orzeczenie lekarskie, o którym mowa w ust. 1, osadzony uzyskuje w zakładzie, w którym przebywa przed zgłoszeniem go do transportu.

§ 36. 1. Za prawidłową organizację oraz przebieg kursu zawodowego organizowanego w zakładzie, przy którym prowadzona jest szkoła, odpowiedzialny jest dyrektor szkoły.

2. Funkcję kierownika kursu pełni dyrektor szkoły lub upoważniona przez niego osoba pełniąca funkcję kierowniczą w szkole w ramach obowiązków służbowych.

3. Obowiązki sekretarza kursu pełni sekretarz szkoły w ramach obowiązków służbowych.

§ 37. 1. Kurs przyuczający do zawodu nie może być realizowany w wymiarze większym niż 150 godzin, przy czym zajęcia teoretyczne w czasie kursu nie mogą trwać dłużej niż 50 godzin.

2. Kurs przygotowujący osadzonych do uzyskania uprawnień zawodowych lub do egzaminu na tytuł wykwalifikowanego robotnika w zawodzie nie może trwać dłużej niż 250 godzin, przy czym zajęcia teoretyczne nie mogą być prowadzone w wymiarze większym niż 150 godzin.

3. W przypadku kiedy program kursu, o którym mowa w ust. 1 i 2, wymaga większej liczby zajęć teo-

retycznych, treści niezrealizowane w czasie kursu realizuje się w formie samokształcenia kierowanego.

4. W przypadku kiedy konieczne jest zwiększenie liczby zajęć praktycznych w programie kursu poza wielkość, o których mowa w ust. 1 i 2, powinno to zostać uzasadnione w programie i preliminarzu kursu.

§ 38. W przypadku kiedy przeprowadzenie kursu zawodowego nie jest możliwe przy wyłącznym udziale kadry pedagogicznej szkoły, dyrektor szkoły występuje do dyrektora zakładu z wnioskiem o zlecenie przeprowadzenia kursu w całości lub w zakresie części programu osobom posiadającym wymagane kwalifikacje lub wyspecjalizowanym instytucjom.

§ 39. W przypadku, o którym mowa w § 38, oraz wtedy, kiedy organizatorem kursu zawodowego jest zakład, przy którym nie jest prowadzona szkoła, dyrektor zakładu zlecającego przeprowadzenie kursu zawiera umowę o przeprowadzenie kursu z osobami posiadającymi wymagane kwalifikacje lub z wyspecjalizowaną instytucją, w trybie przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. — Prawo zamówień publicznych (Dz. U. Nr 19, poz. 177).

§ 40. Osadzony, który ukończy kurs zawodowy, otrzymuje zaświadczenie o ukończeniu kursu. Przepis § 23 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 3

Warunki i tryb realizacji obowiązku nauczania i zwalniania osadzonych z tego obowiązku

§ 41. 1. Obowiązkowi nauczania podlega osadzony, który nie ukończył 18. roku życia.

2. Obowiązkowe nauczanie, o którym mowa w ust. 1, prowadzą szkoły podstawowe, gimnazja, a także szkoły ponadpodstawowe (ponadgimnazjalne).

§ 42. 1. Osadzony, który nie ukończył 18. roku życia, jest transportowany do właściwego zakładu, przy którym funkcjonuje odpowiednia dla niego szkoła, w miarę możliwości, najbliższej jego miejsca zamieszkania.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku tymczasowo aresztowanego poniżej 18. roku życia, gdy organ, do dyspozycji którego on pozostaje, nie wyraził zgody na jego przetransportowanie.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, dyrektor zakładu, po uzyskaniu zgody organu dysponującego na udział tymczasowo aresztowanego w nauczaniu, zleca jego nauczanie odpowiedniej szkole prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego.

§ 43. 1. W przypadku kiedy zachodzi konieczność organizowania nauczania obowiązkowego dla jedne-

go lub kilku osadzonych, naukę organizuje się w wymiarze czasowym przewidzianym dla nauczania indywidualnego.

2. Tygodniowy wymiar godzin zajęć indywidualnego nauczania określa rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 stycznia 2003 r. w sprawie sposobu i trybu organizowania indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży (Dz. U. Nr 23, poz. 193).

§ 44. 1. Czasowe zwolnienie z obowiązku nauczania stosuje się w przypadku:

- 1) tymczasowo aresztowanego, który nie uzyskał zgody organu, do którego dyspozycji pozostaje, na udział w nauczaniu;
- 2) osadzonego, który ze względu na zaburzenia psychiczne, potwierdzone orzeczeniem psychologiczno-penitencjarnym, nie jest w stanie uczestniczyć w nauczaniu;
- 3) osadzonego wymagającego długotrwałej hospitalizacji lub rehabilitacji uniemożliwiającej uczestniczenie w nauczaniu.

2. Decyzję o czasowym zwolnieniu osadzonego, który nie ukończył 18. roku życia, z realizacji obowiązku nauczania podejmuje komisja penitencjarna zakładu, w którym przebywa ten osadzony.

Rozdział 4

Warunki oraz tryb ponoszenia odpłatności za kształcenie poza obrębem zakładu karnego

§ 45. 1. Koszty kształcenia w szkołach poza obrębem zakładu ponosi osadzony, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Jeżeli osadzony uzyskał zgodę na naukę poza obrębem zakładu, w szkole określonego typu lub zawodzie, w których nie prowadzi się nauczania w szkołach przy zakładach, koszty, o których mowa w ust. 1, mogą być poniesione całkowicie lub częściowo przez zakład.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, za koszty kształcenia przyjmuje się:

- 1) koszt wyposażenia osadzonego w niezbędne podręczniki, pomoce naukowe i przybory szkolne;
- 2) koszt dojazdu osadzonego do szkoły.

4. Wysokość kosztów, o których mowa w ust. 3, ponoszonych przez zakład, ustala dyrektor zakładu, uwzględniając sytuację materialną osadzonego.

§ 46. Osadzony, który uzyskał zgodę dyrektora zakładu na udział w konsultacjach i zdawanie egzaminów w szkołach wyższych, ponosi koszty związane z udziałem w tych konsultacjach i egzaminach.

Rozdział 5

Przepisy końcowe

§ 47. Traci moc rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 listopada 1998 r. w sprawie nauczania w zakładach karnych oraz zasad odpłatności za pracę skazanych w warsztatach szkolnych i wykony-

waną przez skazanych odbywających praktyczną naukę zawodu (Dz. U. Nr 156, poz. 1025).

§ 48. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Sprawiedliwości: *G. Kurczuk*

338**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI¹⁾**

z dnia 18 lutego 2004 r.

w sprawie szczegółowego trybu przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego do służby przygotowawczej oraz do służby kandydackiej w Biurze Ochrony Rządu

Na podstawie art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu (Dz. U. Nr 27, poz. 298, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W postępowaniu kwalifikacyjnym do służby przygotowawczej oraz do służby kandydackiej w Biurze Ochrony Rządu ustala się spełnienie wymogów, o których mowa w art. 20 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu, przez osoby ubiegające się o przyjęcie do tej służby, zwane dalej „kandydatami”.

§ 2. 1. Postępowanie kwalifikacyjne prowadzi komórka organizacyjna Biura Ochrony Rządu właściwa w sprawach osobowych, zwana dalej „komórką kadrową”.

2. Postępowanie kwalifikacyjne przeprowadza się z uwzględnieniem przepisów ustawy z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. Nr 11, poz. 95, z późn. zm.³⁾).

§ 3. 1. Postępowanie kwalifikacyjne rozpoczyna przyjęcie przez komórkę kadrową pisemnego podania

o przyjęcie do służby przygotowawczej albo kandydackiej w Biurze Ochrony Rządu.

2. Do podania o przyjęcie do służby dołącza się następujące dokumenty:

- 1) wypełniony kwestionariusz osobowy;
- 2) dwie aktualne fotografie kolorowe;
- 3) dokumenty potwierdzające posiadane wykształcenie, kwalifikacje zawodowe, w tym specjalistyczne;
- 4) odpis skrócony aktu urodzenia kandydata;
- 5) odpis skrócony aktu urodzenia dziecka kandydata;
- 6) odpis skrócony aktu małżeństwa kandydata;
- 7) książeczkę wojskową.

3. Kandydat może również złożyć dokumenty potwierdzające jego dodatkowe umiejętności, osiągnięcia zawodowe i naukowe oraz opinie polecające kandydata.

§ 4. 1. Postępowanie kwalifikacyjne jest prowadzone w dwóch etapach.

2. Etap pierwszy obejmuje przeprowadzenie rozmowy kwalifikacyjnej z kandydatem, pozwalającej na ustalenie jego umiejętności autoprezentacji, poprawności w formułowaniu myśli, umiejętności nawiązania kontaktu oraz motywacji do podjęcia służby, i kończy się oceną przydatności kandydata do służby zamieszczaną w kwestionariuszu, o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt 1.

3. Przed rozpoczęciem rozmowy kwalifikacyjnej, o której mowa w ust. 2, kandydat okazuje, na żądanie, dokument potwierdzający jego tożsamość.

¹⁾ Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji kieruje działem administracji rządowej — sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 14 marca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. Nr 35, poz. 325 i Nr 58, poz. 533).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 106, poz. 1149, z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 153, poz. 1271 oraz z 2003 r. Nr 52, poz. 451, Nr 90, poz. 844, Nr 166, poz. 1609, Nr 199, poz. 1939 i Nr 210, poz. 2036.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 12, poz. 136 i Nr 39, poz. 462, z 2001 r. Nr 22, poz. 247, Nr 27, poz. 298, Nr 56, poz. 580, Nr 110, poz. 1189, Nr 123, poz. 1353 i Nr 154, poz. 1800, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 89, poz. 804 i Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 17, poz. 155 oraz z 2004 r. Nr 29, poz. 257.